

Hunsposten

Nr. 8

September 1952

4. årg.

Veteranfest på Hunspostenheimen

Hans Gunnerud

A. T. Askedal

Hunsposten Arbeiderforenings første formenn

Hunspostenheimen er ikke bare et ideelt feriested hvor fler og fler av fabrikkens folk søker hen for å få avkobling og hygge. Heimen byr også på utmerkede lokaler for avvikling av festlige sammenkomster. Veien opp er jo ikke så avskrekende lang, og når det nye veistykket inn til heimen blir ferdig, vil hvem som helst kunne bli fraktet like til døren uten minste vanskelighet.

Når så en fest kan kombineres med opphold i herlig natur, hvor det er anledning til mosjon for de yngre og hvile for de eldre, så kan en vel ikke ønske seg noe mer.

En slik kombinert utflukt og fest arrangerte Hunsposten Arbeiderforening søndag den 31. august til heder for dem som hadde vært medlem av foreningen i 40 år eller mer og til ære for alle dens tidligere formenn. Det ble delt ut 14 forbundsmerker i gull for 40 års medlemskap, og fotografier av foreningens formenn var hengt opp i peisestuen. Alle var invitert sammen med hustruer eller nærmeste pårørende, og likeledes var hustruene eller nærmeste slektninger til de avdøde formenn innbudt. I alt var det mellom 50 og 60 personer som ble hentet i busser.

Det ble en minnerik dag, ja, ikke så lite av en begivenhet. Ikke mindre enn halvdel av alle foreningens formenn var til stede og derav de to første, nemlig Hans Gunnerud som var kommet helt fra Vestfossen, og A. T. Askedal, Vennesla. Det var en gjensynsglede og et humør hos de gamle veteraner som en sjelden ser maken til.

Dessverre var ikke været det aller beste for en slik utfart. Solen greidde ikke å bryte gjennom skylaget om formiddagen, og om ettermiddagen regnet det litt, men det la ingen demper på stemningen. Tvert imot kan en kanskje si. — Desto hyggeligere ble det inne i peisestuen under selve festen.

Deltakerne kom til Hunspostenheimen allerede ved 11-tiden om formiddagen. For mange av de eldre var det første turen dit opp, og disse måtte jo straks rundt og se seg om. Det var ikke fritt for at heimen imponerte dem. «Ja, hvem skulle tenkt seg noe slikt i våre dager,» var det stadige omkvad. Lenge var det ikke før praten var i full gang om gamle dager. Mange felles minner ble frisket opp — om slit og kamp, men også om seier og

fest, og mangen god historie ble fortalt. Spør om det var stemning!

Det som ble fortalt kunne blitt stoff til mange spalter i Hunsposten, og det hadde vært fristende og tatt hver og en av de eldre for seg og fått dem til å fortelle. Men det var festen vi skulle skrive om denne gangen, og det vil vi gjøre så utførlig som mulig. Så får intervjuene stå hen til en senere anledning.

Det var en utsøkt middag foreningen hadde invitert gjestene til. Nåværende formann, Olaf Jortveit, ønsket velkommen til bords, og så fikk alle nyte maten i fred uten å bli avbrutt av talepauser. At maten smakte fortreffelig skulle det i grunnen være unødvendig å fortelle.

Etter selve middagen fulgte en kopp god kaffe, og Olaf Jortveit grep igjen ordet. Han uttrykte først sin og foreningens glede over å ha fått en slik storartet ferieheim. Alt var mottatt som gave fra fabrikkens, og foreningen var styret i Hunsposten Fabrikker meget takknemlig. Han takket også direktør Knobel og overingeniør Knobel for den interesse og velvilje de viste overfor heimen.

Det var for øvrig mange andre som fortjente å bli nevnt ved en slik anledning, mente Jortveit. Det var blant andre formann Ivar Andersen som sørget for at en fikk benytte de bilene en trengte. Det var Tønnes Brufjell som hadde hatt mange vanskeligheter å stri med. Den nåværende formann for Hunspostenheimen, Anders Myhrstad, sparte seg heller ingen anstrengelser.

Jortveit uttrykte videre sin glede over at så mange av de tidligere formenn i Hunsposten Arbeiderforening var til stede, og ønsket både dem og de andre veteranene, som skulle motta hedersnålen, hjertelig velkommen.

Fotografiene av alle formennene var som nevnt allerede kommet opp på veggen og hver enkelt fikk en kort, men hjertelig omtale.

Det var først og fremst *Hans Gunnerud*, som var med og stiftet foreningen i 1906, og var dens første formann. Han hadde sin hustru med seg på festen.

Den neste formann var *A. T. Askedal*. Også hans frue var til stede.

Åge Lindekleiv er død, men hans hustru og sønn var til stede.

Reier Senum døde for flere år siden og likeledes hans hustru.

Gunvald Røraas bor nå i Greipstad og kunne dessverre ikke komme.

Oscar E. Lund er også død, men hans hustru og en sønn var med.

Olav Strandberg var forhindret fra å komme.

Emil Hildebrandt og frue var dessverre syke.

Thorkild Hodnemyr og frue var til stede.

Hans Pedersen er død. Han var flyttet til Danmark.

Videre var *Henry Jensen* og frue til stede, og også *Tønnes Brufjell* og *Ingulf Reinhardtson*. Fru Brufjell kunne ikke komme, men fru Reinhardtson var med. «Hun er forresten min dame i kveld,» sa Jortveit.

Derpå fulgte utdelingen av gullnålene, og vi nevner de hedrede i den rekkefølge de mottok nålene og angir i parentes dato og årstall da vedkommende ble medlem av foreningen.

Knut Lunden (27/4 1907). Han er ikke bare den eldste av foreningens medlemmer, men også bygdas eldste mann.

Hans Johansen, (12/1 1907).

Gunnvald Nesheim, (27/4 1907)

Anton Sakariassen, (5/12 1909).

Jens Salvesen, (1/6 1909).

Albert Salvesen, (24/11 1906).

Karl Fredriksen, (24/11 1906).

Richard Fossheim, (24/11 1906).

Kristian Fossheim, (24/11 1906).

Ernst Birkenes, (29/3 1911).

Sigurd Jortveit, (6/1 1912. «Han tar premie hver vinter, og det er uforståelig for meg hva han skal med medalje,» sa Jortveit.

Andakt

Ved pastor Conrad Svendsen.

Herre! Lær oss å be!
Luk. 11, 1.

Det er mange som er bedrovet og tenker: Jeg ville gjerne be til Gud, men jeg kan ikke be, og de spør: Hvorledes skal jeg lære å be? Du skal gjøre som disiplene og si til Jesus: Herre, lær meg å be! Hvorledes kan Jesus lære meg det nå? Han sender sin ånd til ditt hjerte, og ånden hjelper deg så at du ser hva du trenger til å be om. Du får se dine feil og din synd; og Guds ånd lærer deg å si enfoldig og barnlig til Gud: Kjære Herre Gud, jeg har vært ulydig mot deg, tilgi meg min synd! Og den Helligånd minner deg om Guds kjærlighet, så at ditt hjerte får lyst til å takke Gud, og du sier: Kjære Herre Gud, jeg takker deg fordi du elsker meg! Da ber du til Gud. Og du må huske: Gud ser ikke på dine ord, hvorledes de er, Gud ser på bønner i ditt hjerte, og han vet hva du behøver før du ber ham om det. Men når du hver dag sier dette: Herre, lær meg å be, eller: Hjelp meg å være ditt barn, da skal Guds Ånd vise deg flere og flere av dine synder, av dine feil og svakheter, og gi deg lyst til å be Gud om hjelp mot dem alle sammen. Men dette må du huske: Når du ber Gud om hjelp, da må du ikke straks tenke på noe annet. Nei, du må være stille for Gud og vente på svaret. Da skal ditt hjerte høre hva Guds ånd vil tale til deg.

Herre, vår Gud! Vi takker deg fordi du vil lære oss å be. Hjelp oss å være stille for deg, at våre hjerter kan høre hva du vil lære oss. Amen.

Rasmus Johansen, (26/2 1916).

Laurits Andersen, (2/6 1915).

De to sistnevnte sto organisert i Danmark noen år før de kom til Norge.

Per Pålsson, (1/3 1907). Pålsson

(Forts. side 5)

Vi prater med

Hans Gunnerud fra Vestfossen som besøkte Hunsfos dagen etter merkeutdelingen på Hunsfosheimen. Gunnerud kom til Hunsfos i 1897 og arbeidet her i 10 år.

— Hvordan falt det seg at De kom hit? spør vi ham.

— Ja, ser De, jeg var ung og hadde nok utferdstrang og reiselyst i blodet. Jeg hadde fått en jobb på Borregaard bare 4 måneder i forveien, og da jeg så i en avis fikk se at de averterte etter maskingutter på Hunsfos, søkte jeg og fikk jobb her.

— De kan vel snaut kjenne Dem igjen på Hunsfos nå?

— Nei, det skal være visst. — Maskinene er noen helt andre. Da jeg arbeidet ved mask. II, var der 11 tørkesylindere. Nå er der jo hele 32. Det var hyggelig å komme og se hvor pent og moderne alt er blitt på Hunsfos nå.

— Hvor bodde De da De var her?

— Jeg bodde i første etasje i det gamle kontoret som tidligere hadde vært bestyrerbolig. Der var leiligheter i annen etasje og kontorer i første — vegg i vegg med meg. På den andre siden hadde jeg «saksa».

Gunnerud forteller videre at han ble gift her nede. Fruen er med, og de to supplerer hverandre nå, når de forteller. Hun arbeidet på salen før de ble gift. Hennes far var farger og het Johan Severin Johanson. Han døde på fabrikken ved et ulykkestilfelle. Søsteren hennes er fru A. T. Askedal.

Gunnerud er nå skiftformann på Vestfossen Cellulosefabrik, og er «still going strong» trass sine 75 år. Han bærer alderen godt, er skarp, men vennlig i blikket og rask i tanke og replikk. Vi kan godt forstå at han har vært en foregangsmann og ildfull arbeiderleder.

Vi takker både Gunnerud og fruene for samtalen og håper snart å se dem igjen på Hunsfos.

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:

Edv. Tobiassen

Trykt hos

Edgar Høgfeldt A.s, Kristiansand S.
på Hunfos satinert trefritt trykk 110 gr.

Papirkurset.

I samarbeid med Norsk Papir-industriarbeiderforbund og Papir-industriens Arbeidsgiverforening har «Folkets Brevskole» utgitt et korrespondansekurs som behandler fremstillingen av tremasse, cellulose og papir. Det er skrevet i fortellende form og gir på en lett-fattelig måte et godt bilde av hva vi papirfolk daglig stiller med. — Meningen med kurset er at interesserte tremasse-, cellulose- og papirarbeidere, samt også gjerne funksjonærer skal få mer inngående kjennskap til og forklaring på de ting som forekommer i fabrikkene innen vår gren av treforedlings-industrien.

Jeg vil gi kurset min beste anbefaling og håper at det får god tilslutning ved vår bedrift. Det kan være av interesse å nevnte at ingeniør P. L. Schøpp, har skrevet om Tremasse og ingeniør Erling Kjørstad om Papirfabrikasjon.

Papirmaker.

APEKATTEN

En gang en molbo var i byen, ga han seg til å stå og glo på skiltet utenfor et apotek. — «Tru hva det skal bety?» spurte han en skøyer som hadde stilt seg ved siden av ham. — «Du ser nå vel at det er en apekatt!» sa skøyeren. «De viser fram en slik en i butikken der, bare gå inn, så får du se'an.» Ja, molboen syntes det skulle være gildt å få se et slikt rart dyr, og så ruslet han inn og sto der og glåpte på den skjeggete, kopp-arrete farmasøyten bak disken. — Da han syntes han hadde sett nok, sa han: «Tvi deg, så lik du er folk!»

Heldig gris —

At «våre alles» Goggen er reist til Amerika er jo ingen nyhet lenger. Men da sannsynligvis de færreste vet hvordan turen hans er kommet i stand, skal vi nevne at han er en av de heldige 60-70 norske ingeniører og teknikere som ble tatt ut til et 6-12 måneders kurs i amerikansk industri etter innbydelse gjennom Mutual Security Agency.

Formålet med kurset er at deltakerne skal få arbeide i den samme type bedrift som de selv kommer fra, og om mulig også med samme oppgaver.

Oppholdet i Amerika er gratis, idet deltakerne blir lønnet av den bedriften de er ansatt ved. Reisen fram og tilbake må de dog koste selv.

Georg Pettersen nevnte før han reiste at han hadde tenkt å sende noen ord til Hunsfosposten av og til. Vi er redd han ikke får noen særlig tid til overs for skriving utenom sin privatkorrespondanse, men håper likevel snart å kunne bringe det første reisebrevet fra ham.

Emil G. Hildebrandt døde 12. september. Med ham er en av våre trofaste og interesserte arbeidere gått bort. Hildebrandt var født den 9. mars 1890 i Tyskland og kom til Norge for ca. 40 år siden. Han begynte på Hunfos den 28. november 1911 og arbeidet i papirfabrikken til 1946, da han ble portvakt.

Hildebrandt har satt dype spor etter seg i arbeiderbevegelsen i Vennesla. Med sterk vilje og voldsom kampenergi gikk han inn for å bedre arbeidernes kår. Han ofret både tid og helse for det han mente var rett. Det ble en selvfølge at han ble valgt til fagforeningens formann, og sto som sådan i hele 7 perioder mellom 1922 og 1936.

I mai i år fikk Hildebrandt Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste.

Vi lyser fred over hans minne.

PERSONALIA

VI GRATULERER

Pensjonister som fyller år:

Hans Lian, 81 år den 11. oktober
Emil Andersen, 80 år den 28. oktober.

Anders Kristensen, 79 år den 15. oktober.

Endre Halland, 75 år den 21. oktober.

Trygve Pettersen, 71 år den 13. oktober.

65-års jubilant:

Ole A. Olsen, den 19. oktober.

60-års jublanter:

Martin Ellingsen, 11. oktober.

Salgsjef F. Rhode, 28 oktober.

50-års jubilant:

Formann Ivar Andersen, 14. oktbr.

Laurits Andersen fylte 65 år 10. august og vi hadde ham med blant 65-års jublantene i juni/juli nr. i år. På en eller annen mystisk måte var han kommet med blant 50-års jublantene i augustnummeret. Da vi imidlertid er sikker på at han gjerne vil være 15 år yngre enn han virkelig er, går vi ut fra at det er unødvendig å be om unnskyldning.

Snøskjermer av papir.

Under krigen drev tyskerne eksperimenter med snøskjermer av papirnetting laget av spinnpapir for å hindre at veiene føyk til. Det anvendte papirgarn var kreosotimpregnert og hadde en trådtykkelse på 2—5 mm.

Canada har senere tatt opp fabrikkasjonen av slike gjerder, da disse faller rimelige og er lett transportable. De går på markedet under navnet «Snow-Kraft», og nettingen leveres i ruller a 16 mm, vekt ca. 12 kg, og rullebredde 1,25 meter. Papiret er behandlet med et spesielt impregneringsmiddel, som gjør nettingen motstandsdyktig mot vete og råteangrep.

SPORT - IDRETT

FOTBALL

Hunfos—Bygningsarb. 2—1.

Lagene møttes på Moseidmoen den 25. august kl. 18,00. Etter en del trøbbel med å skaffe folk fra Bygningsarb. side, kunne kampen begynne. Bygningsarb. stilte riktignok opp med bare 10 mann, men innsatsen og viljen oppveide den ene mannen. Hunsfos spilte heller dårlig og det var temmelig ofte prekärt foran Sv. Gundersens mål. Bygningsarbeiderne fikk da også første mål, men Hunsfos kvitterte like etter. Så var Moseidjord fra Bygningsarb. uheldig og heketet en mann i skuddøyeblikket, resultat straffespark, og 2—1 til Husfos.

Hunfos—Kommunen 0—2.

Kommunen er jo seriens favoritt og Hunfos har jo heller gjort det dårlig i høstserien, så det var i grunnen ingen som tenkte på kamp. Men det var tydelig fra avspark av at Hunsfos ville yte god motstand. Forsvaret arbeidet støtt og sikkert og løperrekka gled ganske godt sammen fram til 16-meteren, men så var det stopp. Det var ikke bare kommunens forsvar som var godt, men også vår løperrekke som ikke kan avslutte et angrep. Kommunen fikk mål på et innlegg fra y. venstre som traff stanga på innsiden og så var det gjort.

I ca. 20 min. av 2. omgang presset Hunsfos konstant, men det var umulig å få lurt ballen i nettet.

Kommunen fikk nok et mål på en god solopprestasjon av senterløperen. Så fikk Hunsfos straffespark, men da var det så lite igjen av kampen at det hadde ingen betydning. «Straffen» ble forresten satt høyt over.

Tross alt gjorde Hunsfosguttene en respektabel innsats og spilte uten tvil en av sine beste kamper i år.

— Hunsfos var et sympatisk, men farlig lag å spille mot, uttalte Omar Birke-land etter kampen, — jeg var ganske redd for at vi skulle tape da guttene spilte oss trill rundt, og det var bare hellet som reddet oss.

Politiet—Hunfos 6—3.

Det ble alle tiders kamp. Politiet åpnet for scoringene og så kvitterte Hunsfos. Slik gikk det fram til 3—3 i løpet av 15 min. Så fikk Gunnvald inn et praktmål, men det ble annullert av en eller annen grunn som ingen forstår. I stedet ble det Politiet som fikk det fjerde målet. Etter nok 2 mål i annen omgang endte kampen.

Ellers pleier forsvaret til Hunsfos å greie brasene godt, men denne gangen

raknet det totalt. Løperrekka gikk ganske godt sammen og laget jo flere mål enn på lenge!

Hunfos—Falconbridge 0—2.

Kampen begynte riktig bra for Hunsfos. De fikk et par oppløp som med litt hell hadde gitt mål, men hellet manglet de totalt gjennom hele kampen. På et oppløp ble Falconbridges y. venstre, etter dommerens mening, felt ulovlig. — «Straffen» satt der den skulle, og altså 1—0 til Falconbridge. Hunsfos fortsatte med å drive spillet over på motsatt banehalvdel, men alt var forjeves. Så etter en tabbe i forsvaret får Falconbridge puttet inn et mål til og 2—0 var et faktum. Hunsfos slet iherdig, men ikke engang et trøstemål var det mulig å oppnå.

Sør-Camping—Hunfos 1—0.

Denne kampen skal vi forbigå i taushet. En ukes tid tidligere slo Hunfos samme lag 5—0 og var totalt overlegne. Denne gangen hang laget fullstendig i lufta — mens ballen trillet på banen. Kampen skulle absolutt vært på tippkupongen.

Hunfos—Jernstøperiet 0—2.

Hunfos startet med 10 mann, men etter ca. 10 min. fikk vi da den 11. Denne kampen var en tro kopi av de foregående. Hunsfos presset stort sett gjennom hele kampen, men målene fikk motparten. Dette var absolutt den dårligste kampen jeg har sett i bedriftserien. Hunsfos har 1 kamp igjen mot Jernbanen. Etter all sannsynlighet greier vi å bli stående i 1. div. — men det blir på et hengende hår. Godt gjort av en bedrift med 600 mann!

Ref.

Stafettløpet**«Moseidmoen rundt».**

«Kretsen» hadde anmodet Hunsfos om å arrangere et stafettløp. Dette ble så arrangert mandag den 1. september. Det var innmeldt 8 lag, men ved starten møtte bare 5. Hunsfos måtte også trekke sitt II lag, da bare ca. halvparten av de uttatte møtte. Stafetten ble ganske vellykket. Etter som vi hørte etterpå ga den mersmak for alle lagene. Vi får håpe at smaken holder.

Stafetten var inndelt i 7 etapper fra 250 meter til ca. 700 meter. Starten var på Idrettsplassen, Samvirkelaget, Rebers verkst., Betel, Robert Sakariassen, Klepp, Moseidveien, Samvirkelaget og inn på Idrettsplassen igjen.

Løpet ble vunnet ganske overlegent av Hunsfos foran Falconbridge's I lag. — Ludvig Holthe på siste etappe, hadde bare å trygge seieren så vi ble snytt for noen spenningsmomenter.

Feltet lå helt samlet etter 1. etappe med Falconbridges I lag en meter foran Hunsfos i vekslingen, på 2. etappe kom Sør-

Campings mann med et veldig rykk og la snart en 50 meter foran. Da en 60—70 meter gjensto gikk Falconbridge's og Hunsfos' mann forbi Sør-Camping og stillingen var igjen uforandret fra 1. etappe. På 3. etappe fra Rebers verksted til E. Lund, forregnet de fleste seg. Den siste kneiken fra Betel ble vel hard for de fleste og Hunsfos ved G. Tønnessen, passerte her Falconbridge og vekslet ca. 15 meter foran. På 4., 5. og 6. etappe økte Hunsfos forspranget og gikk i mål ca. 70 meter foran Falconbridge's I lag.

Hunsfos vant altså den oppsatte pokal til beste lag og fikk også 1. napp i vandrepokalen, (oppsett av Falconbridge), som må vinnes 3 ganger. Sør-Camping fikk pokalen til beste lag som aldri før har deltatt i stafettløp.

Resultatet ble:

1. Hunsfos Fabrikker	8,17,5
2. Falconbridge's I lag	8,30,0
3. Sør-Camping	8,43,5
4. Aluminiumsbåter	8,50,0
5. Falconbridge's II lag	9,08,0

Etter stafettløpet stilte et sammensatt fotball-lag fra Kristiansand og et fra Vennesla opp. Kristiansandslaget så helt fryktinggytende ut med hele 4 forhenværende kretsagsspillere og dessuten flere 1. lags-spillere. Venneslalaget ble en del redusert da flere av de oppsatte måtte melde forfall. Mange av de «gamle gutta» var å se i trøya igjen, blant andre Søren Eikebakken med sine 40—50 år på nakken, like ivrig som før.

Det er mye godt å si om kampen. Selvsagt måtte Vennesla-laget trekke det korteste strået, men også de vartet opp med mye småpent og fikst. — Resultatet 3—0 til bygutta var helt rettferdig, men Venneslagutta hadde flere tilbud som med litt hell hadde resultert i mål.

Det var i det hele tatt en hyggelig ettermiddag. Vi fikk ikke se noen stor idrett, men alle mann gikk så helhjertet inn for oppgaven så det var nok til å hygge seg.

«Rundtforbi»

Fiskeby Fabriks A/B i Sverige bygger en ny kartongfabrikk ved Norrköping. Produksjonen skal vesentlig baseres på avfall fra sagbrukene og vil bli 20 000 tonn om året og kan økes til 35 000 tonn. Bygningen er 214 m lang og 48 m bred og vil kunne romme ennå en kartong-maskin. Produksjonen vil da kunne komme opp i 70 000 tonn.

India skal få sin første fabrikk for avisepapir. Den skal bygges av de statsdrevne Nepafabrikker i Centralprovinsene og vil sannsynligvis settes i gang til neste år.

Aage Lindekleiv

Veteranfest på Hunsfosheimen.

(Forts. fra side 2)

son døde som kjent for kort tid siden, og hans datter, Karen Pålsson, tok imot sin fars hederstegn. Jortveit nevnte at Pålsson hadde vært meget interessert i foreningen og sto som medlem av styret i mange år. Han ble minnet med 1 minutt stillhet.

Alle de øvrige lever og samtlige var til stede med unntagelse av Gunvald Nesheim, som var syk.

Fire har vært medlemmer siden foreningen ble stiftet den 24/11 1906. De er fremdeles i full vigør. To av dem, Richard og Kristian Fossheim, er ennå i fullt arbeid.

Alle jubilantene fikk til slutt et tre ganger tre hurra.

Etter at Henry Jensen hadde takket for maten ble det en times pause. Noen benyttet den til å få seg en middagshvil, mens de fleste samlet seg i små grupper og fortsatte samtalen.

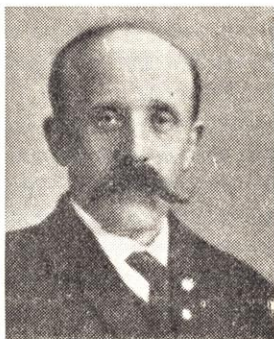
Ved kaffebordet ble ordet gitt til de gamle foreningsformenn. — Samtlige takket for innbydelsen og for den heder som var vist dem ved at bilder av dem var hengt opp i Hunsfosheimen.

Hans Gunnerud ga en liten oversikt over arbeidet med dannelsen av fagforeningene i Vennesla. Den første som ble stiftet var Vennesla Arbeiderforening. Det var i 1905. Den fikk ingen innflytelse på arbeidernes kår og gikk snart inn igjen. Omkring året 1906 ble det bygd endel papirfabrikker her i landet, og flere foreninger var under oppseiling. Tanken om ny forening ble også tatt opp av Hunsfos-arbeiderne, og i november

1906 ble da Hunsfos Arbeiderforening stiftet. Den fikk straks 40 medlemmer. Man hadde mange vanskeligheter, og motstand møtte man både fra bedriftsledelsen og fra arbeidskamerater. Gunnerud selv ble på en måte oppfordret til å flytte året etter, idet han ble tilbudt en bedre stilling på Granfos som han tok imot.

Gunnerud sluttet med å takke for at han og hans hustru fikk lov å komme ned til festen. De ville bli et godt minne rikere, sa han, og — la han til — la oss stå enige om målet: Levelige vilkår for den alminnelige mann.

A. T. Askedal uttalte at det var vanskelig å overta hvervet som formann. Frimodighet manglet han ikke, men kunnskaper. Han ønsket

Reier Senum

imidlertid ikke å bli handicappet på grunn av manglende kunnskaper. Han kjøpte seg ordbøker og fulgte med i aviser, og ved mye strev og kameraters hjelp gikk det. Det ble interessant å sitte ved forhandlingsbordet. Først var det lønnskravet i 1907. Forhandlingene om det ble avsluttet i 1908. Det var plent som Karlstadforliket, ble det sagt.

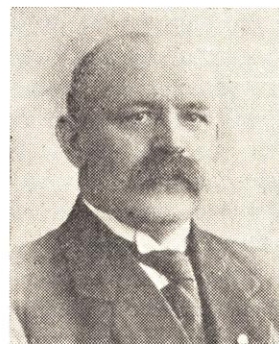
Askedal kom så inn på motstanden fra de uorganiserte. Bortimot halvdelen sto utenfor foreningen, og intriger var der nok av. Han mintes et friluftsmøte i Bjønnåsen da de hadde et oppgjør med de uorganiserte. Møtet endte med at alle de som var til stede ble enig om å slutte opp om foreningen og ga hverandre løftet: Enig og tro til Dovre faller.

Videre mintes Askedal lockouten i 1911. Det var harde tider den

gang, sa han. Ikke minst skapte mangelen på eget hus vanskeligheter. Men også det problemet ble snart løst. Fabrikken stilte seg villig og ga tomt. Hjelp fikk de også av andre og allerede i 1910 sto huset ferdig. Det er merkelig med de Venneslafolkene, sa Wollnick da, det de vil ha igjennom må skje fort, og det skjer fort.

Askedal syntes det var veldig fremskritt som var skjedd i Vennesla. Men grunnlaget for alt dere har fått, sa han, — er samholdet. Dere kan takke fagforeningen for at dere er kommet så langt. Til slutt mintes Askedal sin gamle venn, Jørgen Aas, som hadde vært til stor hjelp for ham.

Torkild Hodnemyr var neste taler. Det skulle vært mange før ham, mente han, som var den 9. i rekka av formennene. Hodnemyr er født i Iveland, og han syntes det var hyggelig at Hunsfosheimen var blitt liggende i samme sognet. — Spørsmålet om ferieheim var kommet opp i den første tiden han var formann, men det gikk ikke å få noe til da. Nå måtte han gratulere styret med den prektige heimen de hadde fått. — Han berørte så arbeidsmetodene før og nå. Kampen nå er mer teoretisk. Den tyngste tiden i foreningens styre var når bedriften måtte innskrenke. Det er noe av det såreste og verste som kan inntreffe, sa Hodnemyr, å være med og sende hjem folk som fabrikken ikke har bruk for, og han håpet at det aldri måtte skje mer. Han sluttet med å si at Hunsfos Arbeiderforening er lykkelig som i dag har en slik forståelsesfull fabrikkledelse og som har nær på hundre prosent medlemskap.

Oscar E. Lund

Emil Hildebrandt

Henry Jensen hadde følt seg 'nouden', men var takknemlig for at det var gått godt i den tiden han var formann. Da direktør Knobel kom til fabrikken ble det straks en annen stemning på arbeidsplassen. Under forhandlingene sluttet de å spille poker med hverandre og la kortene på bordet. Han understrekte kameratskapets betydning og hyllet kvinnen. Uten hustruens hjelp var det ofte gått den veien høna sparker.

Tønnes Brufjell nevnte de vanskeligheter foreningen hadde hatt å kjempe med de første årene og fremholdt den betydningen det hadde at organisasjonen ble anerkjent av arbeidsgiveren. Direktør Knobel er en mann med øye for at arbeiderne trenger en organisasjon. Det er mange problemer som oppstår på en fabrikk som fagorganisasjonen må ta seg av. Brufjell ga også en utredning om arbeidet med Hunsfosheimen, og alle de problemene som oppsto i den forbindelse. Det var først finansieringen, så var det tomtespørsmålet for ikke å snakke om byggetillatelse og materialmangel. Men det lyktes da til slutt å få heimen ferdig. Brufjell håpet at den ville bli et sted til fest og hvile. Meningen med den var også at den skulle brukes i organisasjonens tjeneste og bli et opplysningsspredende sted. Han håpet også at foreningen ville ta godt vare på den og ønsket til lykke med fremtiden.

Ingulf Reinhardttsen syntes det hadde vært interessant å sitte og høre på veteranene. De som hadde gått i brodden hadde tatt mange tunge løft. Men han mente at aldri hadde arbeidspresset i foreningen

vært så stort som i dag. Reinhardttsen fortalte så om den gangen de gikk fra Vennesla til Kristiansand med Marcus Tønnessen og trekkspillet i spissen for å demonstrere for 8 timers dagen. Han takket de gamle veteranene for at de ikke sviktet og håpet at foreningen måtte bli ledet i samme ånd.

Karen Pålsson takket beveget for den ære som var vist hennes far, og Anton Sakariassen takket for innbydelsen og for nålen.

Sigurd Jortveit sa han var den yngste av de gamle som fikk nålen. Han var bare 15—16 år da han ble medlem av foreningen. Han ble uglesett, men skjønte at kampen var nødvendig og er rettferdig. Han savnet de gamle som nå er borte. Jortveit understrekte nødvendigheten av ikke å gjemme på det onde hvis en skal leve godt som menneske. Blir en sur innvendig, blir en det også utvendig.

Karl Fredriksen talte også og takket for hedersbevisningen og for den gode maten. Han ga honnør til dem som hadde stelt til festen.

Fredriksen fortalte også endel morsomme historier som slo godt an, og redaktør Jørgen Aas imiterte Julius Hougen, Arnulf Øverland, Holst Jensen og Juster på en treffende måte.

Til slutt takket Olaf Jortveit for alt som var sagt, og lovet alltid å ta godt vare på Hunsfosheimen. Likeså lovet han å ta vare på bildene av formennene, og sa at det skulle aldri bli støv på dem.

Det ble kveld før den vellykte festen kunne avblåses, og først ved 10-tiden var deltakerne tilbake til Vennesla.

Bert.

Hans Pedersen

Litt om

FØRSTEHJELP

Det som vanligvis en førstehjelper kommer ut for og som han bør ha litt kjennskap til er:

1. Sårbehandling, inklusiv blodstansing.
2. Behandling av bruddskader.
3. Forbrenning og forfrysning.
4. Opplivningsforsøk ved drukning og andre former for åndedrettsstopp.

1. Sårbehandling tar sikte på:

Å forhindre ytterligere forurensing av et sår.

Å få blødningen under kontroll.

Legg en steril kompress direkte på såret (hvis steril kompress fins) og bandasjer forholdsvis stramt rundt kompressen. Et rent lommetørkle kan brukes nærmest såret, men aldri et skittent. Da er det bedre med en flik av skjorten eller kjolen.

Er såret sterkt forurenset med smuss, kan det skylles med 3 % vannstoff, kokt mildt såpevann, frisktlaget borvann. Legg aldri omslag på et friskt sår.

Er brystkassen skadd, kan det være fare for åpning inn til lungesekken. Dekk derfor kompressen med plaster på alle kanter slik a bandasjen blir mest mulig lufttett.

Blødning fra et sår kan være:

Arteriell-pulsåreblødning. Blodet er lyst og kommer støtvis (blodet er på vei fra hjertet).

Venøs-samleåreblødning. Blodet er mørkere, flyter jevnt ut av såret (blodet er på vei til hjertet).

Kapillær blødning er blødning fra de tynneste årer, sivblødning, (blødning fra skrubbsår).

Det kan være vanskelig å avgjøre om det dreier seg om arteriell eller venøs blødning.

Prøv derfor alltid først stram bandasje rundt selve såret.

Hev arm eller ben i været. Selv blødning fra mindre pulsårer bringes til å stanse på denne måte.

Tourniquet eller omsnøring må brukes ved større pulsåreblødning på armer eller ben. Bind et gasbind, tykk gummistrikk, bendelbånd, lommetørkle rundt overarm eller

lår og alltid ovenfor såret. Vri hardt til med en spiker, en pinne eller liknende. Det må vris til blødningen stopper. Løsning etter 15 minutter, og på nytt tilstramning. Dette av hensyn til armens eller benets ernæring.

Bruk aldri tourniquet uten at det er en opplagt pulsåreblødning. For å stanse blødning fra sår som er vanskelig tilgjengelig for stram bandasje eller omsnøring, hender det at en må bruke fingrene, trykk såret hardt mot benet underlag. Det kan man ha bruk for ved sår på halsen, i ansiktet, ved kravebenet, i akselhulen, i lysken.

Foregår blødningen ikke utad gjennom et sår, men inne i en muskel, i et ledd som hovner opp, legges på kalde omslag og den skadede legemsdel gis mest mulig ro.

Følgende om neseblødning er hentet fra «Sunnhetsbladet»:

1. Pasienten skal sitte oppreist og puste gjennom munnen. Legg en kald klut eller kompress over ansiktet i noen minutter.
2. Fortsetter pasienten å blø, — klemmes nesen sammen mellom tommel og pekefinger i 5 minutter.
3. Få pasienten til å være så rolig som mulig, og nekt ham å pusse nesen.
4. Putt gasbind (tamponer) opp i neseborene så fast som mulig.
5. Hvis disse råd ikke fører fram, send bud på lege.

J. Stousland.

På befaring på Hunsfosheimen.

Torsdag 11. september arrangerte styret for Hunsfosheimen en tur dit opp. Blant dem som deltok var direktør Knobel, overingeniør Knobel og ingeniør Skjenneberg med frue samt hele Hunsfosheimens styre med fruer.

Hensikten med turen var å se på det arbeidet som var gjort i sommer og videre å drøfte hva som eventuelt senere skal gjøres der oppe.

HØSTEN KOMMER

med lange kvelder.

Hygg Dem med en GOD BOK

Flere nye serier kommer nå.

Rimelige avbetalingsvilkår.

VENNESLA
BOKHANDEL

Telefon 6811

Nye typer i Sko

ankommet.

VENNESLA SAMVIRKELAG

Telefon 6725

Høsten er kommet - - -

Flere typer i varmeovner

EIVIND EIVINDSON

Telef. 6802

ELEKTRISK FORRETNING

Vennesla

Glem ikke at lys på sykkelene er påbudt!

Telefon 6785

Vi fører Philips og Bosch.

Hellesens batterier.

Lommelykter og stavlykter.

Haglpatroner - Håndtakluffer.

Termosflasker.

Som de fleste vet, er heimen blitt malt i år, og på golver og i trapper er det lagt linoleum. Det hele er kostet av fabrikken, og direktør Knobel var svært tilfreds med det som var gjort. Med hensyn til de videre planer så hadde han tenkt at det skulle bygges endel småhytter — en hvert år framover; men forutsetningen var at endel av arbeidet ble utført som dugnad. Direktøren nevnte at ca. 2400 personer med stort og smått er knyttet til fabrikken i dag, og for alle dem er det altfor lite med den ene heimen vi har. Gustav Andersen opplyste at allerede nå har ca. 1000 mennesker besøkt stedet.

Olav Jortveit takket direktøren for det vi hadde fått og fremsatte endel ønsker om ting som ennå

manglet og som han håpet vi kunne få.

Heiseldal fortalte litt fra den første tiden da planene om en ferieheim kom opp. Til å begynne med ble det foreslått å bygge en liten hytte sammen med de andre organisasjonene, men forslaget gikk altså ikke igjennom. Da så fabrikken skjenket den første pengegave til egen heim, ble begeistring stor. Det var jo finansene det hele sto og falt med.

Fruene Andersen og Myhrstad og frøken Homme tok hånd om bevertningen på turen, og de skal ha takk for de veldekkede smørbrødbord de hadde stelt til.

A. B.

FOLK ER RARE

En eldre dame vi vet om var forleden ute på sin første sjøreise, og etter å ha fått seg anvist lugar gikk hun på dekk for å ta skipet i øyesyn. Hun følte seg etter hvert mindre vel, og en av styrmennene som så henne, spurte om han kunne hjelpe.

— Hvilket nummer har De på lugaren, frue? spurte han.

— Det la jeg dessverre ikke merke til, sa damen, — men den skulle være lett å finne. Det er den med fyrårnet like utenfor vinduet.

En glad begersvinger kommer sent en aften seilende inn på en trikk i Oslo. Tilfellet vil at han blir sittende vis a vis to tvillinger som ligner hverandre som to dråper dobbeltrenset. Personen blir måpende sittende og glippe med øynene da han tror seg å se dobbelt. Den ene tvillingen vil hjelpe og sier forklarende: «De ser ikke dobbelt. Vi er tvillinger.» — «Alle fire,» sukker personen og rister oppgitt på hodet.

Ved en fotballkamp i København satt en liten gutt på pressetribunen, og en av journalistene spurte mistenksomt hvordan han i all verden var kommet inn på tribunen

— Jeg er kommet inn på fars pressekort, svarte gutten.

— Hvor er din far da? spurte journalisten så.

— Han er hjemme og leter etter pressekortet, sa gutten.

Så var det kona som leste i avisen at Lyn slo Brann.

— Og stakkars mennesker! sa kona.

Problemspaiten.

Løsning på problem i forrige nummer:

Tallmann's tippoldefar er født 13/1 1722.

Dersom noen skulle være interessert i utregningen bes de henvende seg til redaksjonen.

A/S Sundland Papirfabrikk, Gulskogen, kjøpte for et par år siden en tyskerbrakke av Skoger kommune. Brakken er nå ominnredet, og fabrikkens har fått 8 nye tidsmessige leiligheter til sine arbeidere. Innflyttingen har nylig funnet sted.

I jakt-tida:

Det er bedre med en rype i seng enn trost i taklampa.

Speil, rammer og rammelister

Pedet **BERNTSEN**
VIKELAND
JERNVARE- & FARGEWADEL

OLAV A. SKISLAND

Alltid godt utvalg i KJØTT
og PØLSEVARER

Telefon 6718

Ring og vi bringer varene.

BILSENTRALEN

DROSJEVAKT — TURBUSS

Vakt hele døgnet. Telefon 6777

Alt i Gummistøvler

for damer, herrer og barn.

MOSEIDMOEN SAMVIRKELAG

Telefon 6780

MALERVARER

Godt utvalg i herre- og barnesko. — Manufaktur.

Alt i kolonial.

VENNESLA LANDHANDEL

Telefon 6740

Nytt i KJOLESTOFFER og
SILKEUNDERTØY
NYLON NETT-STRØMPER
fra kr. 8,50.
NYLON CREPE, kr. 29,00.
DAMEHANSKER

Min

Herrefrisørsalong

anbefales.

Hårklipp - hårvask - massasje
barbering og føhnbløging.

Central Herrefrisørsalong

Inneh. Odd Fredriksen
Telefon 6802